

Единъ брой 2 гроша.

# ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВѢСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТИ НА БЪЛГАРСКИЯТЪ НАРОДЪ.

ТУРЦИЯ излъзува сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малъкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидѣта; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята са надписувать до Г. Н. Геновича, редактора и издателя на вѣстникъ. Външнѣти настоятели отговарять за вѣстникъ. Подписката на спомоществованіята става въ Ц/градъ-Бейоглу, Асмаж-Меджидъ № 23.

## ОБЩИ НАЧАЛА ВЪРХУ ОРГАНИЗАЦІЯТА НА УЧИЛИЩАТА.

### VII.

За распореджаніето на ученицити въ разни класове.

Една особна грижа която трѣбува да имамъ за управленіето на училищата, е да нампирамъ, най много за по-горни заведенія, мѣжтъ който прилича на сѣки класъ. Учителити могатъ да сполучать въ това, ако тѣи оставятъ на страна честолюбіето си и са свѣтуютъ само отъ доброто на училищата. Една голѣма разлика ще съществува сѣкоги между учителити, колкото ся тѣи до способността имъ, до наклонностити имъ и до чинитъ на прѣподаваніето имъ; единитъ ще е по собственъ да учи по напредналити юноши, другитъ тѣзи които захващатъ. И тѣи въ интересъ на училището бы было щото сѣки учитель, безъ да глѣдами нити възрастта, нити чинитъ на ученицити, да са натоваря съ чистити които знае по добръ. Сжщитъ учитель трѣбува още да прѣподава въ много класове клонтъ съ който са заяга по прѣпочтеніе. Нѣ нѣи не мыслимъ щото сжщито лице да трѣбува да си присвоява правото да прѣподава въ сичкитъ класове, били и любимата си частъ. Твърдѣ полезно ще е за младити ученици да знаатъ, върху сжщото естество което прави прѣметитъ на уроцити които прѣмъжатъ, възрѣніята на единъ други учитель отъ тѣхнитъ. Нѣи вѣрваме още че отъ врѣме на врѣме трѣбува да са прави едно какво да е измѣненіе въ чистити които учители сѣ длѣжни да прѣподаватъ, тѣи щото да са прѣдвари еднообразіето въ което бы могълъ лесно да подпадне учительтъ който бы прѣподавалъ само една и сжща частъ; тѣзи рутина бы была жалостна и за ученицити и за самитъ учитель. Учителитъ на когото единъ новъ клонъ бы са опрѣдѣлялъ ще има, напротивъ, едно възбужденіе за да напредне въ познанія.

Двѣ системи слѣдуютъ, главно въ високити училища, за да распореджатъ ученицити въ класове: вѣтхата и новата. Първата, която ся употребява повече, иска щото единъ ученикъ да принадлежи на единъ и сжщи класъ колкото за купността на познаніята му; юношата трѣбува слѣдователно да има сжщата степенъ за напреднуваніе въ сичкити прѣподавани части. Другата система прави отъ сѣки клонъ разни класове, и опрѣдѣлява на ученикътъ онзи класъ който прилича на познаніята му въ тѣзи или онѣзи части. Тѣзи послѣдния метода е безъ съмнѣніе по съобразна съ природата; защото не можемъ да прѣдположимъ щото ученицити, които са прѣдставляватъ за да са прѣмъжатъ въ едно заведеніе да имѣтъ въ сичко което са прѣподава въ него сжщити прѣдварителни познанія. Не можемъ да прѣдположимъ

исто тѣи щото ученицити да напреднуватъ еднакво, равно; защото ще има сѣкоги учения които ще прѣдпочитатъ и въ които, слѣдователно, тѣ ще успѣватъ повече. И тѣи вижда са че вѣтхата система трѣбува да отстапи мѣстото на новата. Нѣ казвали са още въ полза на първата че единъ наистина прилеженъ ученикъ бы могълъ да успѣе въ сичкити части; и ще знае да запълня чрезъ прилежаніето и ревността си онѣзи естествени расположенія които бы му липсували за тѣзи или онѣзи отъ тѣзи части. Може; нѣ отъ друга страна, лѣнвити ще оставятъ назадъ и тѣ трѣбува да останатъ въ класътъ. На това, нѣи трѣбува още да прибавимъ че, обикновенно, само нѣкой части отъ ученията сѣ които опрѣдѣляватъ класътъ въ който са турятъ ученицити. Тука е славенскитъ языкъ и религіята, тамъ прочетъ и писаніето, и прочее. Какво излъзва отъ това? То е че тѣзи привилегирани клонове са учятъ по прѣпочтеніе и обикновенно въ врѣда на другити. Не виждамъ ли юноши да сѣ твърдѣ лениви къмъ това или онова учение, защото тѣ знаатъ че то ще имъ бѣде безполезно за попрището на което тѣ са назначаватъ? Трѣбува ли тогасъ да оставяме сжщо тѣи тѣзи юноши назадъ въ други прѣдмети у които са заягатъ съ успѣхъ? Системата къмъ която нѣи клонимъ, има много по голѣми сгоди, понеже тя отрѣжда на сѣки ученикъ мѣстото което може да занимава полезно. Тогасъ никой отъ тѣхъ не ще бѣде, по никаква частъ, въ единъ по горенъ класъ, на който да не може да слѣдува уроцити; той не е сжщо тѣи въ единъ твърдѣ доленъ класъ въ когото не ще може да научи нищо, и въ когото той ще са обезсърчи. Нѣкои мислятъ ушь че въ тѣзи система честъта която единъ ученикъ намира за да бѣде въ този или онзи класъ ще е никаква; колкото за насъ, нѣи мыслимъ че ревностнити ученици ще турятъ честъта за да напреднуватъ колкото е възможно въ сичкити части; и че учителити ще ги удържаватъ въ този по истински и по високъ начинъ на глѣданіе. Ако ученикътъ не напреднува въ това или онова учение, ако нѣма дѣятелность или дарби, той не трѣбува да минува, колкото за тѣзи частъ, на единъ по горенъ класъ. Добро е щото долнитъ класъ въ който е принуденъ да стои да му напомнюва че е лишенъ отъ познанія които трѣбува да са мѣжи да придобіе.

Когато единъ ученикъ трѣбува да са прѣме въ едно заведеніе, нѣи сми длѣжни, за да го опрѣдѣляме въ единъ класъ, да земаме подъ внимание само познаніята които има. И тѣи едно испитваніе е нужно; а твърдѣ жалостно е ако това испитваніе са изоставя или са прави съ единъ твърдѣ повърхностенъ начинъ. Отъ това излъзватъ много неприличія, и най напредъ

вървежатъ на училището може да пострада, понеже нѣкои твърдѣ слаби ученици припятствуватъ на единъ цѣлъ класъ. Сетѣи има едно зло и за самитъ ученикъ, прѣтъ съ този начинъ; ако е падналъ въ единъ класъ дѣто не науча нищо, той са обезсърчва; ако напротивъ, влѣзе въ единъ по горенъ класъ за него, той са прославява нѣ на врѣме. Въ сѣки случай, той изгубя едно драгоцѣнно врѣме защото му искатъ твърдѣ много или твърдѣ малко. За това нѣи постоянствуващи щото това испитваніе за прѣмъжаніето на ученици да е толкось точно колкото е възможно; то трѣбува да са върти върху сичкити части които влизатъ въ планътъ на прѣподаваніето. Тѣи, нѣи бихми прѣдпочели да не са оставя това испитваніе на директорътъ или на единъ само-учитель; нѣи бихми прѣдложили една комисія, съставена отъ много лица, повикани да прѣподаватъ въ заведеніето. Това испитваніе трѣбува да става, и устно, и писменно. Нѣи сми убѣдени че мѣжтъ които сѣ натоварени съ управленіето на многобройни заведенія ще припознаятъ важността на свѣстно направенити испитванія, и че никой не ще жалѣ врѣмето което ще употреби за тѣхъ.

Очевидно е че никой класъ не трѣбува да бѣде многоброенъ; нѣ това правило е по лесно да са положи колкото да са осяществи въ едно голѣмо заведеніе: по нѣкоги пространството е което липсува, по нѣкоги учителити сѣ малко. Общото начало, въ това отношеніе, е че колкото повече числото на ученицити е малко, толкось повече прѣподаваніето е лесно и толкось повече то принася плодове. Нѣи има уроци въ които едно по голѣмо число ученици дава малко неприличія. Когато можемъ да расподѣляме единъ класъ, нѣи мыслимъ че по сгодно ще бѣде да направимъ отъ него два класа съвършено равни, отъ колкото да имамъ единъ само съ подѣлѣнія; защото цѣльта е да умалява числото на ученицити които трѣбува да си учятъ наедно. Колкото за мѣстата които трѣбува да опрѣдѣляме на ученицити, нѣи ще говоримъ за тѣхъ на друга страна.

## НѢЩО ЗА НАШИТЪ ЧИТАЛИЩА.

Отъ нѣколко години насамъ въ всѣкий почти брой отъ народнитъ нѣ вѣстници срѣща читателтъ, че еди-дѣ си са отворило читалище; еди-дѣ си сѣ каратъ кой да стане прѣдседатель, кой не зная що; еди-дѣ си Читалището по каприцитъ на нѣкого са затворило и много други. Огистина това че е тѣи, нече, мисля, много доказателства. Като изключимъ Ц-градското, Тулчанското, Сливненското, Желѣзничанското и други нѣкои, които малко много отговарятъ на цѣльта си и сѣ трудятъ, до колкото силитъ имъ допрошаватъ, да пола-

гхтъ въ дѣйствиѣ начертанната си цѣль; другитѣ като кажи, че нито цѣльта си сж разбрали, нито пакъ имъ иде на умътъ, че не трѣбва само да сж провикватъ за да ги чуятъ хората че и тѣ имхтъ читалище, и че целта му е да отваря по селата училища, да сж труди за распространение на образованіето между селените ни и проч. проч. . . . Читателтъ като земе вѣстникътъ прѣдъ очи и види че пишатъ за еди-кое Читалище на което за цѣльта са научили, че е: да отваря селски училища, съ твърдѣ голѣма радость захваща да чите като мисли, че то, читалището, отворило въ нѣкой село училище; нъ за жалость, като попрочете вижда, че или членове му сж обрѣгнали да го посѣтватъ, или пакъ му сж испѣли вѣчная память. Отъ що прочее произлиза това? Кон сж причинитѣ, които пречатъ на сществованіето, на прѣдваніето на читалищата ны? Има причини много и твърдѣ много. Тѣй напримѣръ, нейдѣ ще гледашъ, че онези на които е повѣрено управленіето на тѣзи святи заведения сж хора, които спорядъ характертъ си, поведеніето си никакъ не отговарятъ на положеніето си. Щомъ като ги изберахъ, тѣй безъ да гледатъ уставтъ, захващатъ да вършатъ работи своеволно безъ знаніето на членовеѣ. Ако бы държалъ нѣкой отъ членовеѣ да имъ направи нѣкоя забѣлѣжка, този часъ ще го прѣвозгласятъ че той не е доброжелателъ на читалището, че той не става канлъ, че той гони читалището, че иска да го съсипи и пр. и пр. Той като види, че тѣй грубата го нападатъ, оттеглява ся, и спорѣдъ него и Иванъ и Стоянъ; тѣй настоятелството днесъ само утрѣ само додѣто най послѣ сж прости съ читалището и нищо повече.

На друго мѣсто гледашъ че сѣкой иска да става всичко по негово мненіе, безъ да разглѣда че мненіето му, или не е право, или пакъ не съобразно съ цѣльта. Единъ казватъ, че Читалището трѣбва да си състави единъ достаточенъ капиталъ, отъ лихвата на когото, подиръ десѣтъ години, да може вситѣ изведнаждъ да рѣши и въ действіе положи; други казватъ, че читалището спорѣдъ силата си трѣбва и да върши безъ да чака да му са увеличава капиталтъ, като казватъ, че неговийтъ капиталъ сж членовеѣ, и не подиръ десѣтъ години да отваря училища по селата и незнамъ що, безъ да поглѣдни никой цѣльта на читалището каква е, и що трѣбва да прави. Това става причина, та едни казватъ на другитѣ: виѣ гоните читалището; другитѣ имъ отговарятъ по сжщійтъ начинъ, и най послѣ какво произлиза отъ това? или читалището трѣбва да стане на двѣ, или пакъ да остане безъ едно. Тѣзи и подобни на тѣхъ сж най голѣмитѣ или които припятствуватъ най много за сществованіето, на прѣдваніето на читалищата ны.

Сегашното врѣме е врѣме на на прѣдѣлъ; и онзи чловѣкъ, или народъ, който ся намира въ едно застойчиво положеніе, който не сж ползува отъ обстоятелствата, съ една дума, онзи народъ който не на прѣдѣла, той безъ съмнѣніе, назадва. За това главната цель, единственыйтъ задѣлъкъ на читалищата ны като е: да распространяватъ науката, просвѣщеніето между всичкитѣ класове на милиятъ ны народъ; трѣбва да ся оставимъ отъ тѣзи не-сѣгласія, отъ тѣзи раздори, а напротивъ

всички съ братетка любовь и сѣгласіе да сж трудимъ споредъ силите си за достиганіето на свѣтата си цель. Безъ единството, безъ сѣгласіето, безъ любовьта нека бждемъ увѣрени, че каквато ны е залюляла, тѣй ще ни и закунай.

Когато избирами настоятелство, ний трѣбва да гледаме, онези лица които ще сж изберахъ, да бждатъ хора съ добри качества, щото да могатъ на пълно да отговарятъ на длъжността си. Да бждатъ смиренни: хора съ отлично повѣденіе; да иматъ малко много понятія отъ наука, та въ събрание было, или дѣто да было да могатъ да прочетхтъ нѣщо и да го разяснятъ на присѣдствующитѣ. Читалищата ны, освенъ всичкитѣ издаваеми вѣстници, трѣбва да иматъ по една библиотека въ която да ся намирахъ всичкитѣ издадени до сега на матерныйтъ ны языкъ книги, щото всѣкой да може свободно да зема и прочита отъ което и зависи нравственното ны и вещественното ны на прѣдване.

За да могатъ читалищата ны да отварятъ по селата училища трѣбва да иматъ, казватъ нѣкой, единъ достаточенъ капиталъ, щото да могатъ да подържатъ нѣколко селски училища. По мое мненіе читалищата могатъ и по други начинъ да сполучатъ тѣзи сицѣль по нѣкой мѣста съвсѣмъ безъ изживеніе отъ своя страна. И ето какъ: Има села които броятъ около 70-80 вѣщи Българи: Читалището може да проводи отъ своя страна двама трима отъ читалищнитѣ членове, които съ сѣизволеніето на общината въ нѣкой празниченъ день, да отидатъ на едно село, и съ обеженіята си, кантардисваніето си ще сполучатъ да обедатъ селенитѣ да си съградятъ и училище и да си издържатъ учителъ. Има между селенитѣ хора богати, и желаятъ да помагхтъ на народтъ си; но като прости тѣ незнаятъ съ какво и какъ могатъ да направятъ добро. Щомъ има кой да ги обеди ще видешъ че двама ще направятъ училището, други друго и тѣй работата ще сж осществи.

Нашитѣ селяни ако и да сж прости, но тѣй желаятъ и познаватъ доброто, главно то е че нѣма кой да ги подбуди, кой да ги поведѣ, кой да имъ покаже правийтъ път, който ще ги изведе отъ тинята на невежеството и простотата. Веднаждъ дваждъ посетено едно село, ето ще видимъ че нашата цель е осществена, нашето желаніе постигнато: и тогази на читалището не остава друго освѣтъ да наблюдава новоотворенното училище, да подарява книжки на бедни ученици и пр. . . . Тѣй като ся обикалятъ сичкитѣ села, посетителитѣ ще срѣщнатъ негдѣ и учители, наусничари и псалтирчи, които нищо не проумѣватъ и съ своитѣ шеприличы лѣжатъ проститѣ селени и земахъ на празно парите имъ. Таки издирени отъ посетителитѣ ще сж изваждатъ посредствомъ градската община и замѣстватъ съ достойни. Ето по мое мненіе единъ лесенъ способъ за който могатъ да постѣпатъ Читалищата съ подобна цель. Тѣй като постѣпимъ ний ще видимъ че просвѣщеніето ще проникне между всичкитѣ класове на милиятъ ны народъ. В-ский.

## ЗА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪСПИТАНІЕ.

Тѣлѣснги упражненія.

### VIII.

По голѣмити дѣца и юношити сж често наклони къмъ нѣкакви си навици които трѣ-

бува да са трудите да блжскате. Едно не може да стои тихо нѣколко минути безъ да са подирѣ отъ едната или другата страна. Другото си играе съ прѣстипи или клатки главата си на лѣво и на дѣсно. Първото нарѣжда или дърпа нѣщо отъ дрѣхити си и космити си. Послѣдното не може да сѣдне безъ да расклати столтъ си, или безъ да разбута сичко което е около него. Едно друго пакъ играе съ рѣцѣти си и прави една безпокойна шемата съ краката си. Тѣзи начини, и толкосъ други произлизхтъ отъ това че тѣ не сж досте господари на тѣлото си. Въобще признахъ че тѣ сж противни на благоприличіето. Нъ има още: тѣзи лоши навици, които сж често причинени отъ недоумѣніето и увеселеніето, поддържатъ по редтъ си това състояние на духтъ отъ което тѣ сж родени. Като туку тѣлото са прѣдаде на навикнатото движеніе, вниманіето изчезнува, и то не дохожда пакъ освѣтъ когато тѣлото са успокои. Нѣма ли нѣкаква аналогія между тѣзи еднообразни движенія на които навикнуваме, и люлѣніето на една люлка? И както тѣзи послѣдната приспива дѣтето, първити не приспивхтъ ли разумътъ ни?

Никой не ще възрази, мисля, щото този видъ на движностъ да е знакъ на единъ живъ и събуденъ духъ. Навикити за които говоримъ доказхтъ, напротивъ, по еднообразността си, че тѣ сж по добръ слѣдствіе отъ лѣнността; защото единъ живъ духъ не може туку-рѣчи да стои много врѣме въ сжщото състояние.

Тѣзи на които е повѣрено въспитаніето, и учителити които тѣзи навици смѣхавхтъ толкосъ често въ уроцити имъ, ще работятъ слѣдователно безъ забава за да ги блжскатъ и да ги искоренявхтъ. Разумѣва са че единъ ученикъ господаръ на движеніята на тѣлото си, ще има въ уроцити едно по голѣмо вниманіе.

Когато небрѣженіята и непохватности произлизхтъ отъ недоумѣніето и боязливостъта, тогасъ има повече мѣнотии които трѣбува да надвиваеми; нъ и въ този случай, грыжити, зети още отъ дѣтинство, могатъ да направятъ много. Упражненіята, като принуждавхтъ тѣлото да стои добръ, служатъ често да изглаждхтъ боязливостъта. Съществениото нѣщо е да не затруднявате повече още боязливити юноши, бато са показвате че внимавате твърдѣ на тѣхъ. Тѣхніятъ начинъ на стоѣніе ще бжде до толкосъ повече естественъ, до колкото тѣ са осщѣхтъ по-малко наблюдадени.

Тогасъ даже, когато гимнастиката бы служила само да научи ученикътъ да има една каква да е власть върху тѣлото си и върху духтъ си, ний трѣбува вече да я припорѣчваме. Наистина, работата е, за тогози който прави гимнастически упражнения, да ползува, съ разсѣженіе, сѣва отъ тѣлеснити си сили, да постига цѣльта която има прѣдъ видъ, да примѣрва съ искусство усилията си, да не небрѣжи никоя отъ сгодити му, да сполучи най-сетнѣ, чрезъ способността и пѣргавината които е придобилъ малко по малко, за да испѣлни оно-ва което му са е виждало за невъзможно. То не може да са остави на увеселеніето, презъ тѣзи упражнения, безъ да са изложи на опасностъ; нъ тѣкмо тѣзи опасностъ е която го учи да ся осрѣдоточва въ себѣ си, да зема едно здраво стоѣніе. Нъ частъта на гимнастиката отива още по ната-тъкъ: тя обгрѣща сичкити упражнения ко-

ито клонятъ да развиватъ и да укрѣп-  
ватъ тѣлото. Работата която двата най  
забѣлжителни народи отъ древността пра-  
виха съ това искусство, и уваженіето ко-  
ето му отдавахъ философии, по причина  
на вліяніето му върху тѣлесното и душе-  
вното здравіе, доказватъ вече важността  
му въ възпитаніето; сѣкидневниятъ опитъ  
говори повече още. Каква разлика между  
дѣцата които водите сѣкога на вършещити  
и които застрашавате непрѣстанно, като  
имъ прѣдставлявате опасности на които  
ги излага сѣко неразсѣдно употребленіе на  
силити имъ; и онѣзи които, като сж укрѣ-  
пили членовити си, още въ първити си го-  
дини, съ сѣкакъвъ видъ движенія, знайтъ  
да избѣгиватъ опасността, или не са стра-  
хуватъ вече отъ нея. Аво тѣлеснитъ у-  
пражнения са простиратъ по нѣкои твърдѣ  
далеч и са глѣдятъ твърдѣ исклучително  
като цѣль на възпитаніето; това не дока-  
зва друго нѣщо ако нѣ че сичко въ този  
свѣтъ може да са злоупотреблява. Ако въ  
тѣзи упражнения, даже когато са управля-  
ватъ съ благоразуміе, са случи по нѣко-  
ги една случка; това не трѣбува да прави  
друго дѣйствіе върху насъ, освѣнъ да ни  
убѣдява, повече и повече, че човѣкътъ не  
е съвършенъ господарь на приключеніята.  
Нѣ когато земемъ прѣдъ видъ опасности-  
ти, много по-голѣми още, на които е из-  
ложено неупражнено дѣте; когато размы-  
слимъ че то е лишено отъ сичкити неоцѣ-  
нимы сгоди които даватъ тѣлесната сила  
и пѣргавина; ній виждаме колко е неупро-  
стимо да небрѣжимъ тѣзи чясть на възпи-  
таніето. Самити правителства не трѣбува-  
ше да стоятъ толкосъ много врѣме хла-  
днокрѣвни въ това отношеніе. Въобще при-  
познаватъ че царцинитъ сж длъжни да са  
грыжатъ за физическото и нѣравственното  
здравіе на гражданити. Нѣ да искатъ цѣль-  
та а да не искатъ да опитатъ срѣдствата  
чрезъ които може да са постигне тѣзи  
цѣль, не ще ли рѣче това да падатъ въ  
една голѣма неслѣдственностъ? Примѣрѣтъ  
даденъ, въ това отношеніе, отъ нѣкои  
царцини, заслужа да са подражае.

Освѣнъ честитото вліяніе на гимнастиката  
върху тѣлесното здравіе, сила и пѣргави-  
на; тя има още една голѣма нѣравствен-  
на важность. Твърдѣ често, било въ фами-  
лиити, било въ училищата, юношити губятъ  
часовети презъ които нѣматъ работа, въ  
една жалостна празность и въ една скѣр-  
бна тѣга, въ опасни общества и въ игри  
които не сж по малко опасни. Ако тѣзи  
часове са посветявахъ на гимнастиката,  
ученицити ще бѣдѣтъ навѣрно твърдѣ бла-  
годарни, и тѣхніятъ характеръ ще добіе  
много отъ това.

## УЧЕНИЕТО НА КОМУНИСТИТЪ И СОЦИАЛИСТИТЪ.

(Писмо трето.)

Въ Франция, почти около сжщото врѣме Сень-  
Симонъ, дошелъ до убѣжденія, кои много прили-  
чатъ на Овеновитѣ. Той (С. Симонъ), былъ (1760)  
отъ единъ старъ роу на французскы графове,  
подиръ единъ разсѣянъ и разгуленъ животъ,  
постѣпилъ въ радовѣтъ на войницитѣ за Американ-  
скѣ независимостъ и на 23-тъ си години станалъ  
полковникъ; тука го плѣнили англичанитѣ, послѣ  
заедно съ графѣтъ Родериа са заелъ за работи  
и промышленны предпріятія. Подиръ няколко не-  
сполуки въ това пѣприше, той ся предавъ на у-  
чены занятія, отъ които особено го интересу-  
вали: естествознаніето и медицината. Подиръ то-  
ва, той пътувалъ по Европѣ, исхарчилъ остана-  
лото си имане по балове, зѣафеты и празнуванія,

и тогава чакъ ся предавъ, най послѣ, на автор-  
ското призваніе, на което и посвятилъ остатѣкътъ  
отъ животѣтъ си.

Въ 1803 година Сень-Симонъ издалъ своитѣ:  
«Lettres d'un habitant de Genève à ses contem-  
porains», подиръ това, въ 1808 «Lettres au  
bureau de longitude», и въ 1814 «Réorganisa-  
tion de la société européenne»; подиръ тяхъ слѣд-  
ватъ много повече или по малко извѣстны него-  
вы съчиненія, между които сж най забѣлжител-  
ны: «L'industrie ou discussions politiques, mo-  
rales et philosophiques dans l'intérêt de tous les  
hommes livrés à des travaux et indépendants»,  
«L'organisateur» и «Système industriel». Като въ-  
нецъ на сичкитѣ му произведенія ся дѣява нѣ-  
говото послѣдне съчиненіе: «Le nouveau christi-  
anisme».

Основната мысль, коя е прокарана презъ сички-  
тъ съчиненія на Сень-Симона — е любовта къмъ  
ближнитѣ. Истинното христіанство трябва да води  
человѣческото общество къмъ великъ цѣль, въз-  
можно скорото удобреніе въ положеніето на най  
многочленнитѣ и най бѣднѣи класѣ. Братската  
любовъ трябва да стане основаніе на новото обще-  
ственно устройство. Съдатскитѣ пѣлкове трябва  
да ся уничтожатъ, отъ тяхъ трябва да са обра-  
зуютъ батальоны отъ работници. Най способни-  
тъ трябва да заематъ высшата власть и пр.

Сень-Симонъ го было малко грыжа за прак-  
тическото приложеніе на системѣтъ му. Хора,  
които сж по способни отъ другитѣ да спомог-  
натъ на общото благосѣстоаніе, трябва да станатъ  
священници на новитѣ му култъ; нѣ какъ да са  
ржководитѣ при избираніето и заплняваніето на  
такава іерархія, Сень-симонъ нищо не казва за това.

Сень-Симонъ до самата си смъртъ, въ 1825  
година имѣлъ малцина послѣдователи на системѣтъ  
си. На скоро подиръ умираше му, най ре-  
вностнитѣ отъ неговитѣ послѣдователи, между  
които особенно сж извѣстны: Базаръ, Анфантенъ,  
Церкле, Буше и Родригъ, ся съединили по ме-  
жду си и основали вѣстникъ за да пропагандир-  
ватъ ученіето на Сень-Симона. «Le producteur»  
не можалъ да са държи за много врѣме, и тога-  
ва за органъ имъ станалъ «L'organisateur» и  
най послѣ «Le Globe». Нѣ неуморимитѣ Сень-  
Симонъ ученици писмено и устно ся старали  
да спечелатъ приврженци на школѣтъ си, къмъ  
които на скоро тѣ можали да считатъ мнозина отъ  
ученицитѣ на политехническото училище, освѣнъ  
това, Карно, Мишеля-Шевалие, Барро, Емилъ  
Церіе и др.

За и колко години, тѣ наводнили Франция съ  
съчиненіята си, които сичкитѣ имали тенденціята  
да усъвършенствуватъ и да распространятъ Сень-  
Симоновитѣ теоріи. Тѣ проповѣждали основаніето  
на универсалнѣ чърквѣ, осѣщавали науката и про-  
мышлеността и заключавали въ тѣхъ чърквѣ цялото  
господарство.

Сѣкы имотъ ся провъзгласява като такъвъ на  
чърквѣтъ, сяка профессія, споредъ тяхното мѣ-  
ніе, са само чърковнѣ функція, стѣпень въ со-  
ціалната іерархія. Най горнето духовно лице е не  
само духовенъ и свѣтскы глава, нѣ въ сжщото  
врѣме законодатель и сжлія, даже повече, той у-  
правява и дѣли общественното имане. Наслѣд-  
ството ся унищожява, сичко ся дава на госпо-  
дарството или по добръ да кажемъ на чърквѣтъ,  
за това, што из'ново да са раздѣли като ор-  
ждіе отъ производство.

Ето пѣтътъ, при помощѣ на когото планове-  
тъ имъ трѣбало да получатъ всеобщо значеніе и  
испълненіе; шомъ са унищожилъ законно наслѣд-  
ството, господарството, малко по малко стѣпва и  
завладява общитѣ имоты и тогава вече може да са  
осѣществи системата на Сень-Симона.

Сжщо така, какъто и въ господарството на О-  
вена, и тука правителството ся грыжа за сичко  
и почти не допуща свободна индивидуална дѣл-  
тельность. Нѣ сжщественого различіе на тѣзи си-  
стемы състои въ това, че Овенъ ся стреми къмъ  
абсолютно равенство на сичкы, а сень-симони-  
ститѣ турятъ такава основно положеніе: нека  
сѣкы дѣйствува съгласително съ способноститѣ  
си, и сѣка способностъ да са награждава съот-  
вѣствено съ работитѣ си; тѣ рѣшително от-  
хвърлятъ общността на имотѣтъ, като источникъ  
на сичкы несправедливости, нѣ не допуштѣтъ, што  
то някое отдѣлно лице да има правото да са рас-  
порѣжда съ иманѣто си подиръ смъртѣтъ си. Го-  
сподарството е единствено наслѣдникъ на сичкы.  
Земледѣіето и промышленността трябва да са ис-

плняватъ отъ обществото, нѣ при това, се пакъ,  
дѣйствува основното положеніе, што сѣкыму да  
са назначава мѣсто, кое съотвѣтствува на спосо-  
бноститѣ му, и възнагражденіето са сполучава спо-  
редъ резултатѣтъ на работѣтъ.

Сень-Симонизмѣтъ дълго врѣме ся занимавалъ  
само съ едни принципи; колкото са касае до  
способитѣ, съ който, тѣ могатъ да ся осѣще-  
ствятъ, малко е занимавалъ послѣдователитѣ отъ  
това ученіе. Впрочемъ, на скоро подиръ юлскѣтъ  
революція опитали ся да приложатъ тѣзи теоріи  
на практикѣ. Въ «Rue Monsigny», было основа-  
но сень-симонистическо семейство. Отъ добровол-  
ны пожертвованія была събрана значителна сума  
за да ся покрѣнтъ издѣлжкитѣ за съдържаніе.  
Няколко хиляды работници, на които было объ-  
щано че положеніето имъ ще стане по добро, съ-  
гласили ся да стѣпятъ въ това общество. Базаръ  
и Анфантенъ обявили сами себѣ-си за способни  
да управляватъ работитѣ на семейнѣтъ общинѣ  
и ся турили на чело на сичко като без'условны  
властители: тѣ были длъжны да прѣдставляватъ  
главата на цялото общество, като такыва кои и-  
мѣтъ правото да ся распорѣждатъ и управляватъ  
сичко. Нѣ това не было една глава, Базаръ и  
Анфантенъ не ся съгласували помежду си, тѣ по  
някага даже не были съгласны и въ основнитѣ  
принципы, кои трѣбало да дѣйствуватъ въ семей-  
нѣтъ общинѣ. Едвакъ що ся наченѣлъ опитѣтъ,  
тосъ-чась ся появило раздѣленіето. Базаръ съ при-  
върженцитѣ си оставилъ «Rue Monsigny», а на  
негово мѣсто стѣпилъ Родригъ.

Между това, сень-симонистската община живѣ-  
ла весело и шумно. Тя ся стараяла съ балове  
и вѣличольпны угощенія да обрѣче върху си все-  
общото вниманіе и да привлече женитѣ, въ кои-  
то общината осѣщала краенъ недостатѣкъ. Globe  
ся раздавалъ безъ пары, за да пропагандира до  
колкото е възможно, системата имъ. Паритѣ ис-  
чезвали удивително скоро и когато Родригъ ся  
опитѣлъ и несполучилъ да основе обществото съ  
акции и чрезъ този пѣтъ да добѣе пары, то, това  
нѣщо прѣди сичко ся отразило върху Globe, по-  
слѣ были затворены фабрикѣтъ (догенитѣ) имъ, и  
най подиръ, вече, презъ февруарія 1832 година  
и самата община прекъснала съществованіето си.

Въ сжщото врѣме Анфантенъ въ чѣфликтѣтъ си  
Менимонтанъ, съ най вѣрнитѣ послѣдователи отъ  
таѣ системѣ, заелъ ся да направи послѣднѣтъ о-  
пытъ отъ общественъ животъ: Него го сподари-  
ли тамъ до четирыстѣ сень-симонисты и прекар-  
вали въ голямъ нуждѣ и лишенія. Отъ тамъ тѣ  
распрѣсвали списаніята си въ мирѣ, нѣ, вече ся  
минало онова врѣме, когато отъ тяхъ ся интере-  
сувало общество. И когато, на 27-й августа  
главнитѣ прѣдводители на сень-симонизмѣтъ: Ми-  
шель Шевале, Дювере, Барро и Родригъ были  
повиканы въ сѣдилището и обвинены, тогава и  
на този послѣднѣтъ опитъ на сень-симонизмѣтъ  
былъ туренъ край, когото тѣзи господа ся мѣчи-  
ли да представятъ колкото е възможно по тра-  
гическы.

Ако ся земемъ да разглѣдваме системата на  
сень-симониститѣ изъ цяло, именно да я срав-  
нимъ съ системата на Овена, то въ нея ся лѣ-  
сва недѣстатѣкъ отъ порядѣкъ и ясность; а осо-  
бенно много чястности никога не сж были опрѣ-  
дѣлены какъто трябва, относительно до практиче-  
ско приложеніе на тая системѣ.

А, ако отдалечимъ сичко несжщественно и не-  
опредѣленно, то за основнѣ сжщности ще ся ос-  
тане Сень-Симоновата мысль: на сѣкыго занятіе-  
то трябва да съотвѣтствува на неговитѣ спо-  
собности и възнагражденіето трябва да бѣде спо-  
редъ заслугитѣ му, сръщу това нѣма що да са  
рѣче. Нѣ възможно ли е да са достигне това?  
Кой трябва да сѣди за способноститѣ на сѣкыго,  
и кой трябва да ся задѣлжи да оцѣнява работитѣ  
на сѣкыго? Сень-Симониститѣ мыслятъ че това  
е грыжа на най способнитѣ и най добритѣ, а  
другитѣ съ удовольствіе ще ся покоряватъ на  
умственного имъ превѣсходство. Съ това именно  
теоретичитѣ показали пѣлно незнаніе на човѣшкѣтъ  
природѣ, защото колкото е по равномѣрно въ  
такова общество образованіето, дѣто съществува  
общо възпитаніе на дѣцата, толкози по малко е-  
динъ ще да иска да ся покорява на другитѣ.  
Трѣба, што управителитѣ отъ това общество да  
обладаватъ нѣщо повече отъ колкото човѣче-  
скитѣ качества, за да не бѣдѣтъ на пѣлно при-  
страстны, и да не отдадѣтъ някому предпочтеніе  
сжзнателно и безсжзнателно. Освѣнъ това, кѣква

трудность, даже почти невозможность ся срѣща, когато ся опредѣля относителната цѣнность отъ свършено различни родове работа — ако два часа отъ работа въ полето имать известна цѣна, тогава какъ трѣба да ся опредѣли цѣната и. пр. на умственый трудъ? Най послѣ тука има отворенъ достѣпъ за сѣкы страшенъ деспотизмъ! Голяма една власть, въ рѣшѣтъ на едного човѣка, безъ никакво ограничѣние, най послѣ безъ друго ще докара до тиранія и произволъ, ако бы даже и някои прѣвѣсходны хора и да можахъ да припатствувать на такова злоупотребеніе отъ властѣтъ.

Като уничтожава наслѣдството, сентъ-симонизмътъ из'ново ся сближава съ абсолютныйтъ коммунизмъ на Овена въ това, че той сжщо така уничтожава семейството, уничтожава освятеното отъ вѣковѣтъ учреждение, защото, то съотвѣствува на човѣшкѣтъ природѣ и отъ това не може да са развали безнаказано. На вѣрно човѣшкото общество малко ще спечели когато са унищожи свръската между баща, майка и дѣцата, коя, когато сжществува, чрезъ нея ся спечелватъ и развиватъ най высокытъ добродѣтели, на каквыто само е способенъ човѣкътъ. Намъ ны ся не вѣрва, щото човѣкъ, кой не знае сыновна и братска любовь, да може да ся научи да люби цялото човѣчество. Въ тѣснытъ кръгъ на семейството, ный по добръ и по вярно изучавамъ порядкътъ, самообладаніето и самопожртвуваніето, истъ кжсо, на сичкы онѣзы добродѣтели, при помощта на които само може да сжществува и да ся развива общественый животъ. Да ся унищожи семейството — ще рѣче да ся подкопаятъ основытъ на господарството, и ако даже бѣше възможно да ся исправятъ сичкытъ други недостатъци въ ученіята на Овена и Сентъ-Симона, то само този единъ недостатъкъ прави осжществяваніето имъ невъзможно. Д. ЕНЧЕВЪ.

#### ИЗВОДИ ОТЪ ДОПИСКИТИ НА "ТУРЦИЯ."

ГАБРОВО 11 априлія. Бързамъ да ви извѣстѣя че на 8 того нашытъ съотечественникъ Г-нъ Теофилъ Х. Георгювъ, побуденъ отъ любоворіе, подаря на нашытъ училищны заведения двѣ кжщи, четири дюгѣня, едно кафене, двѣ гърдини и двайсятъ хыляды гроша. За недвижымыты стяженія придади на училищнытъ ии настоятели потребнытъ официалны документи а парытъ 20,000 гроша наброи. Всичкытъ тѣя пѣща възлизатъ на сума около 1,200 лири турски, сума значителна за пожртвувателя и. Това пожртвование, Г-не Редакторе, е примѣрно и богопохвално, то възвиши Г-на Теофила до наша народенъ благодетель покойнаго Априлова, за туй каквито добры възпоминанія, имаме за Априлова комуто цялъ Българскый народъ дължней своего възрожденіе, такъва ще имаме, и нѣ само ный нѣ и нашытъ потомци за Г-на Теофила Х. Георгюва че съ свое то пожртвование даде примѣръ на другытъ наши съотечественники които пребиваватъ въ Габрово и по вънъ. Да е живъ Г-нъ Теофилъ и нѣка е увѣренъ че потомството му ще въздигне памѣтникъ.

Отъ преди 16 години познатото голѣмо училище въ наша градъ което, ако ще Богъ, единъ день ще послужи и за университетъ, то поради тогавашнытъ обстоятелства оста недоправено, сега са поради желаніе да ся доискара, и ся състави комисія да приготви потребнытъ пары, като прибѣгни до помощтъ на нашытъ габровци тука и повънъ, които съ примѣрното си любоворіе ще принесатъ лептъжъ си. То заведение е расположено на най доброто мѣсто въ Габрово, темелити му сж на дължина 125 аршина а на широчина 75; то ще може да побира всичкытъ ученици габровци, при томъ въ него ще има и стан да живѣять и вънкашны, които быха дошли да са учятъ въ Габрово.

Женското дружество исполнскы крачки прави, и най паче дѣвическытъ училища, благодареніе на родолюбивжѣтъ ии главнѣтъ учительжъ Г-жа А. М. Тошова. Мжжкытъ училища и тѣ добръ отиватъ, единтъ и другытъ иматъ 1,089 дѣца. Редътъ е добръ; всичко зависи отъ родолюбието на настоятелитъ които усердено са стараятъ за общитъ нитереси, и на крпго цѣлото населеніе благодарни. А.

— Ето едно добро извѣстіе. Подаракътъ на Г. Теофила Х. Георгювъ заслужва вѣчната признателность на Габровци. Той показва въ лицето на този патриотически мжжъ една велика душа и ний желайми щото този благороденъ при-

мѣръ да намѣри отзивъ и въ други наши съотечественники. (Р.)

ЛОВЕЧЬ 10 априлія. За новины ако пылате отъ тукъ, има много. Най важнѣтъ с, че гражданити сж ся много разярили на владыкѣтъ, че тръгнѣлъ да събира чрезъ Архидіаксѣна си владычинѣ и за до голинѣ, за когато не ся знае кой ще остане владыка, като сегышный е прѣдсѣдатель на събора и кандидатъ за екзархъ. Има единъ мѣсяцъ отъ какъ сж занесли смѣтка на владычина му; той все ги отлъсова и юри най-напрѣдъ кога ся заче работата нарѣче фесадин оныя, които ѣхъ заловихъ.

#### ТЕЛЕГРАФИЧЕСКИ ДЕПЕШИ.

Берлинъ 2 маія. Полофициалныти вѣстници съдържаватъ членове свършено пріятни на австрійската политика.

Парижъ 1. Комитетътъ на общото спасеніе са съставя отъ петъ члена на които е поверено една власть безъ граници. Генералъ Клузеретъ са запрѣ. Г. Тьеръ и генералъ Магъ-Махонъ са осждихъ за да са обѣсятъ.

Флоренція 3. Генералъ Векки ще тръгне безъ забава съ извѣтрѣдна миссія за Франція, Германія и Австрія.

Парижъ 2. Коммунистити зехъ 4 милиона отъ правителственната касса. Банката отказа да плати 4-тъ милиона които са бѣхъ искади отъ нея. Много зданія сж снабдени съ прокопи пжлни съ барутъ.

Болонъ 4. Петрони, редакторъ на единъ радикаленъ вѣстникъ, са запрѣ. Важни книги сж уловили отъ които излѣзвало съществованіето на една революціонна организация която обземала сичка Италия.

Берлинъ 4. Шарката са появилино въ градътъ.

Флоренція 2. Въ сенатътъ, разискуваніята върху гаранціити които трѣбува да са принесатъ на Папата са захванали пакъ. Проектътъ за гаранціи сж прѣлѣ отъ 105 гласа срѣшу 20.

Букурещъ 1. Муниципалныти избранія вчера дадохъ едно силно вишегласіе на правителството. Редътъ не са разбърка серіозно. Едно съзаклатіе са откри; то имаше за цѣлъ да избіе и обере Евревити. Туй съзаклатіе са присмѣтнало отъ пѣкон распуснати офицери отъ войската по разни причини. Правителството като са извѣсти за намѣреніята имъ се строги мѣрки за да прѣдвари сѣка безредица.

Версайлъ 4. Г. Жуль Фавръ тръгна тжзи нощъ за Брюкселъ за да ускори прѣговорити на конференціята. Вѣстникъ Со аръ казва че главнѣтъ прокуроръ на републиката призовавъ орлеанскити князове да излѣжатъ вънъ отъ Франція.

Парижъ. Послѣдныти депеши отъ този градъ казватъ че коммунистити сж обезсърчявали отъ день на день повече, че въ бытъкити които станжли тѣзи дни между Версайлцити и Коммунистити, тѣзи послѣдныти имали едно голѣмо число мъртви и ранени.

Версайлъ 2. Едно общо нападѣніе са отпави противъ Кламаръ и Иеси които са занимахъ отъ войскити на генералъ Виной. Общинскыти избранія отъ департаментити сж благопріятни на версайлското правителство.

— Други по послѣдныти денешни извѣстѣяжѣтъ че смжщенія избухнали въ Лионъ и Марсѣлія; нѣ правителството възстановило тутакси редътъ.

Парижъ 2. Едно официално извѣстіе казва че освѣнъ втората ограда, една система на барикади ще образува три други

огради съ крѣпостити разложени въ Трокадеро, Монтмартръ и Пантеонъ. Много отъ парижкити барикади са замѣстихъ съ страшни укрѣпленія.

#### СБКАКВИ НБЩА И НОВИНИ

— Неврестъ паша са завърна тжзи сжбота отъ Каиръ. Миссіята на този високъ чиновникъ била да повтори заповѣдта на Хадива да не излѣзва вънъ отъ границити на послѣднытъ царски фирманъ. Египетскытъ подкралъ далъ най формални увѣренія за покорността си къмъ този фирманъ.

— Научавали са че между улучшеніята въ въоруженіята, рѣшило са да са остави системата на пушкити Шиндеръ. Увѣрѣжѣтъ ни че лѣяніето на тѣзи пушки са напустналом главнити английски работници са извадили вече отъ службити си.

— Споредъ новинити отъ Багдадъ, Митхадъ паша рѣшилъ да испрати четиры табура войска противъ арабскити племена отъ Неджъ.

— Писма отъ Еярене ни извѣстѣяжѣтъ че жетвата въ храни са прѣдставлявала подъ най добри изглѣди въ тжзи областъ.

— Тукашныти вѣстници извѣстѣяжѣтъ че прѣди да са тури въ дѣйствиѣ мѣрката, която удари тютюнътъ съ 20 гроша гюмрюкъ повече на оката, нѣкон високи чиновници отъ гюмрюкъ тѣтъ понесали да са воспользуватъ отъ тжзи мѣрка като прѣпродали много стока на тютюпджинъ търговци. Отъ това злоупотребеніе излѣзвало за хазната една щета отъ 20 хилѣды лири. Чиновницити и търговцити за които говоримъ сж сега подъ истинтакъ. Тюрки, въ едно малко членче, упоретвува щото виновнити да са накажатъ примѣрно.

— Курріе д'Оріанъ извѣстѣява че калпави петтофранги сж явили изъ Франція съ турата на италияскытъ царъ, и понеже таквисъ калпави петтофранги можѣтъ да са прѣснѣтъ и въ турско ній извѣстѣявами публиката за да си земе потребныти мѣрки.

— По слѣдствіе на едно нерасположеніе, Великіятъ Визиръ не може да отиди на В. Порта.

— Казватъ че царското правителство имало намѣреніе да еклучи единъ займъ отъ 12 милиона лири.

— Новиятъ френски посланикъ при В. Порта, контъ Мелхиоръ тръгналъ отъ Версайлъ за Цариградъ. Арифъ бей, първи драгоманитъ на царскытъ диванъ, ще отиди до Чанакъ-Кале да го посрѣтне.

— Отъ нѣколко врѣме насамъ, едно голѣмо безпаричіе е обладало повечето отъ нашити прѣдсавители. Ний незнайми на какво да отдадемъ туй безгрѣжіе на тѣзи епархїи които сж проводили прѣдсавители безъ да сж приготвили по-напрѣдъ срѣдствата за издърженіето имъ. Ний ще покажемъ, между другити, Търновската епархія, Ловченската и Силистрѣнската. Прѣдсавители отъ тѣзи епархїи сж най переловно платени. Ний не искамы да осжждамы общинити отъ тѣзи епархїи за немарливостъ; ний искамы по-добръ да припишемъ туй небрѣженіе на тѣзи които сж натоварени съ испроважданіето на заплатити на прѣдсавители. Тжй, напримѣръ, Г. Н. Златарски, писаръ на общината отъ Търново, са е показалъ до сега малко учтивъ и много немарливъ къмъ пѣкон отъ прѣдсавители на тжзи епархія. Това ни очудва, най-много когато Г. Н. Златарски е нашъ вѣтъхъ пріятель когото сми оцѣнили за единъ серіозенъ и патриотически мжжъ. Ний обичаы да исповѣдамы тука че има прѣдсавители които можѣтъ да са поминѣтъ отъ таквисъ немарливости; нѣ има сжщо тжй и прѣдсавители които подобни небрѣженія докачатъ дълбоко, и, нѣка го кажемъ за вѣчна честь на българскытъ народъ, тѣзи послѣдныти не сж проводени въ Цариградъ освѣнъ по личното си достойнство, и тѣ не сж прѣлѣли миссіята за която сж ги избрали освѣнъ по едно високо и удивително чувство за доброто устройство на Българската Екзархія. Ний молимъ прочее общинити отъ рѣченныти епархїи да земѣтъ подъ серіозно вниманіе вѣщественното положеніе на прѣдсавители си и да турятъ лѣкъ на туй състояніе на работити. Нашити вънкашны Българи не трѣбува да си въображѣжѣтъ че животътъ въ Цариградъ е тжй естивнъ както въ България; тѣ трѣбува да знаятъ че тука животътъ е твърдъ сжжѣтъ, и, за да може човѣкъ да живѣе като хората, трѣбуватъ пари а нѣ голи думи и обѣщанія; най-много когато е работата за прѣдсавители които иматъ да размислятъ за най важныти работи на българскытъ народъ, и които, за жалость, сж често принудени да мыслятъ по-напрѣдъ за сѣбидѣвната прѣхрана!

## РЕДОВНА ПРИТУРКА НА В. "ТУРЦИЯ", отъ брой 11-тиѣ.

Продава са по 20 пари.

(Цариградъ, 4 Маѣя 1871.)

### НЕКРОЛОГЪ.

Съ душевно прискърбѣ съобщаваме, че нашия другаръ и сътрудникъ Теодоръ П. Годжулевъ са прѣсели на 5 априлія въ вѣчнитѣ обители прѣзъ цвѣтущата възраст на тукашниятъ кратковременъ животъ.

Покойникътъ е роденъ въ Свищовъ.

Освѣтъ въ рождението си мѣсто, той са учи оште въ Николаевската Гимназія у Россія, дѣто е свършилъ гимназическия курсъ на наукитѣ. Неговото отличие, доброто му поведение и неговитѣ успѣхи прѣзъ сичкото течение на наукитѣ, приготвихъ му по обширно поприште за тѣхъ: той бѣше опредѣленъ да постѣпи въ Сентъ-Петербургскитъ университетъ.

Слѣдъ свършваніето на наукитѣ си въ казанната гимназія, покойникътъ бѣше дошелъ минѣлата година да обиди отечеството си, че тогазъ да върви за назначеното си мѣсто; нъ тукашнитѣ доктори, като видѣхъ слабото му здравие, прѣдложихъ му да сирѣ за нѣколко врѣме отиваніето си, съ намѣрението да си поправи здравіето.

Послѣ по поканване на нѣкои приятели и по прѣдложение на общината, покойникътъ са съгласи да учителствува до дѣ стои тука.

Като учителъ, покойникътъ е заслужилъ наистина голѣма благодарностъ отъ страна на сътрудникитѣ си и на гражданитѣ съ своитѣ непрѣстанны трудове, възбудени отъ родолюбие и отъ горѣшто желаніе да бжде и той участникъ въ приготвеніето на бѣдушти достойни и поѣзни на отечеството граждани. Жално бѣше само че особено отъ нѣколко врѣме на самъ тѣлѣснитѣ му сили не бѣхъ съотвѣтствени съ пламенното му родолюбие и съ благороднитѣ му и доброжелателни чувства: най сетнѣ изнуренъ, съ душевно прискърбие бѣ принуденъ да прѣкъсне званието си, което не му было сждено да прѣдприеме пакъ!

Смортта му остави неутѣшила скърбъ на родителитѣ му, на които можаше да бжди едно голѣмо утѣшение, една подпорка и причина за голѣма радость и веселие! Тѣй сѣшто роднинитѣ му, приятелитѣ му и въобще сичкитѣ граждани останахъ нажалени, като изгубватъ въ лицето на покойникътъ единъ съотечественникъ, който съ своята дарба, съ своята наука, съ своитѣ родолюбиви чувства и съ своятъ честенъ характеръ можаше да принесе голѣма полза на отечеството си.

Погребението му стана много тържественно. Сичкитѣ градски священници, учителитѣ, ученицитѣ и много народъ съпровождахъ смортнитѣ останки на покойникътъ. Опѣлото му быде придружено съ двѣ трогателни надгробни слова. Блажен на му и вѣчна память!

Свищовъ 20 Априлія 1871. С. И. Попповъ.

— Н. Бл. Г. Йорданчо ефенди, прѣдставителъ на търновската епархія, трѣгна миналіятъ вторникъ за Елена. Споредъ както са научаваме, на нѣгово мѣсто търновската епархія опредѣлила Г. Н. Михайловски.

— Днѣсь заминава за Трѣвна и Г. Кънчо Кесаровъ, прѣдставителъ на търновската епархія: незнайми още кой са е опредѣлилъ на мѣстото му.

— Тѣзи недѣля прѣхне една статія противъ Робертъ Коллежъ въ Бебекъ (Цариградъ). По-неже тѣзи статія съдържава нѣкои остри разсѣждения върху цѣлѣта на туй училище, касателно до Българити, нѣй неможимъ да я вмѣстимъ въ вѣстникътъ си безъ да размыслимъ здраво и безъ да испитамъ положително ако тѣзи разсѣждения сѣ прави и точни. Нѣй извѣствами прочее на съчинителътъ на тѣзи статія да има малко търпѣние.

— Двадесетъ и осмъ владыци отъ Австро-унгарското епископство врьчили единъ адресъ на императоръ Францъ Іосифа въ когото го моляли да възстановятъ свѣтската власть на Папата. Вѣстниците мѣмрятъ тѣзи постѣпка на владыцити.

— Въ вчерашното засѣданіе на Реистага, князь Бизмаркъ съобщилъ на парламентътъ слѣдствието на конференцити относително за мирътъ. Въ новіятъ трактатъ условилъ са че половинъ милиардъ ще са плати единъ мѣсець слѣдъ прѣдаваніето на Парижъ; една друга половина прѣзъ Декемврія 1871 и тогазъ само ще са испразнятъ парижкити крѣпости. Другити милиарди ще са плащатъ отъ 1 маѣя 1872 за да са исплатятъ на 1874.

— Въ една денна заповѣдъ, маршалъ Макъ Махонъ похвалява войската която въ малко дни сполучила да улови 3,000 плѣнника и да земе 150 топа.

— Сабри паша, главенъ управителъ на солунскитъ Вилаетъ, който пристигна въ градътъ ни има честѣта да са прѣме миналата сѣбота отъ Великіята Визиръ на В. Порта съ когото има единъ дълъгъ разговоръ.

### КНИЖОВНО ИЗВѢСТІЕ.

Долоподписанный земамъ честь да извѣста на сичкы Г-да учители и ученици, че учебникътъ, съ кого отъ давна врѣме са занимавахъ, е вече готовъ да са тури подъ печатъ. Тоя учебникъ е Химія съставена нарочно за ученицитѣ и народътъ, по най новитѣ съчиненія отъ тоя клонъ на наукѣтъ. Книгата е раздѣлена на двѣ части (въ единъ томъ): Часть I, Неорганическа Химія, и часть II, Органическа Химія. Ако на скоро са съберятъ прилично число спомоществователи, книгата ще бжде готова за 2-й идѣщій августъ. Тя ще стане отъ 15—18 печатны колы. Цѣната е една рубла.

Русчукъ 28 априлія 1871. Д. Енчевъ.

### Българското Благодарно Братство «Просвѣщеніе» въ Цариградъ

Спѣши да яви на съотечественницити ни както тука тѣй и по вѣнъ, че всичко относително до него ще са пріема отъ Г-на Д. Хр. Тошковиъ въ контора на Г-на Станка В. Сватовскы въ Цариградъ — Балъ Капанъ № 3.

Писарѣтъ  
Малей Дулчевъ.